

110 DE ANI DE LA RĂSCOALA ȚĂRANILOR DIN ANUL 1907

Valeriu NICOLESCU

110 - YEAR CELEBRATION FROM THE 1907 PEASANT UPRISING

Abstract

The study is an analysis of the events that preceded and led to the 1907 peasant uprising. In the spring of 1907, discontent burst out and led to the uprising of peasants against land owners and tenant farmers. Mention is made of places in the counties of Buzău and Râmnicu Sărat where the uprising took place, the authorities sending the army, with the outcome of a high death and casualty toll on the peasants' side and the echoes of the events in the press of the day. On the occasion of the 50-year celebration, in March 1957, a commemoration plate was unveiled at the „gates” of the county. In memory of the people killed, a group of statues was erected in 1961, called *1907*, the work of sculptor Corneliu Medrea, located in front of the Communal Palace in Buzău.

Keywords: peasant uprising, 1907, Buzău, Râmnicu Sărat, monument

Cuvinte cheie: răscoală țărănească, 1907, Buzău, Râmnicu Sărat, monument

La scurt timp după declanșarea răscoalei în Moldova, documente de arhivă și presa vremii semnalează asemenea acțiuni în 42 de comune din cele 107 ale județului Buzău. Motivația acestor mișcări, nu de puține ori violente, a reprezentat-o, ca peste tot, lipsa de pământ, quantumul împovărat al învoielilor agricole, abuzurile proprietarilor, arendașilor și al reprezentanților autorităților, fiscalitatea împovărată, bolile de tot felul. Potrivit statisticilor vremii, disproporția dintre mica și marea proprietate era evidentă – 252 moșii cu peste 100 ha, în timp ce 19.544 țărani nu aveau pământ, iar alți 24.092 având mai puțin de 3 ha. Însăși autoritățile considerau învoielile agricole ca *îngrijorătoare* sub aspectul obligațiilor țăranilor față de arendași și proprietari¹.

¹ *** , *Răscoala țăranilor din regiunea Ploiești*, Ploiești, 1957, p. 17; *Marea răscoală a țăranilor din 1907*, Editura Academiei, București, 1967, p. 61, 125, 131, 247, 297-298, 319-
Analele Buzăului IX, Buzău, 2017, pp. 47 – 56.

Potrivit relatărilor din presa timpului² și datelor furnizate de documentele de arhivă, autoritățile au semnalat agitații încă din primele zile ale lunii martie. La Vintilă Vodă, Grăjdana și Baba Ana, sătenii au cerut pământ de arătură, pășuni și modificarea obligațiilor din învoielile agricole. La Vintilă Vodă, cca. 300 săteni au mers la locuința prefectului Anton Bărdescu cerând pământ. La Grăjdana, nemulțumirile sătenilor au fost motivate de atitudinea arendașului Petrache Ștefănescu, care a impus condiții împovărătoare la învoielile agricole, a arat abuziv poienile unde sătenii își pășteau vitele. Nemulțumiți de răspunsurile primite, dar mai ales de atitudinea amenințătoare a arendașilor, cca. 300 săteni din Vintilă Vodă și câteva sate din jur au solicitat prefectului să intervină pentru rezolvarea revendicărilor lor. Alți săteni din comune ale plasei Tohani au mers la reședința subprefectului de Mizil, cerând de lucru. Înțelegând că asigurările primite nu vor fi puse în practică, stimulați și încurajați de evenimentele din unele sate moldovene, sătenii din mai multe localități se răscoală, acțiunile lor culminând cu încercarea de a pătrunde în oraș, în speranța că autoritățile județene le vor asculta păsurile, încercare soldată cu 8 morți și 3 răniți (din actele de deces înregistrate la comunele respective, reiese că au decedat pe loc sau la spital, de la Mărăcineni: Niță T. Radu, 35 ani, act deces nr. 24 /14 martie 1907, Măiță Stanciu Grama, 28 ani, act deces 25 /14 martie 1907 și Dumitru Gh. Bucur (Ilie), 34 ani, act de deces 26/14 martie 1907; de la Zărnești: Ion Dimian-Codreanu, 29 ani, act deces nr. 11/14 martie 1907, Grigore Constantin Radoslav, 26 ani, act deces nr. 12/14 martie 1907, Ion R. Codreanu, 46 ani, act de deces 13/14 martie 1907; de la Fundeni: Ion N. Tudor zis Ion Coroiu (menționat de două ori cu numele și apoi cu porecla), 43 ani, act deces nr. 8/14 martie 1907, cu specificarea expresă: *împușcat de armată la podul Buzăului*).

În mai multe localități, sătenii au atacat reședințele proprietarilor, au devastat acareturile și și-au împărțit cerealele și alte bunuri, au distrus actele de învoieli agricole. În alte comune au tăiat lemne din pădurea proprietarului sau au intrat cu plugurile în moșie. De asemenea, delegații ale sătenilor au înmănat prefectului memorii cu revendicările lor.

323, 828; „Voința”, I, nr. 2/26 mai 1907; Serv. Arh. Naț. Bz., fond Primăria comunei Pogoanele, reg. 1/1907; fond Tribunalul Buzău Secția I, dos.15-17/1907.

² Despre evenimentele din județ s-au publicat relatări în: „Opinia”, IV, nr. 96/13 martie 1907; nr. 86/14 martie 1907; „Dimineața”, IV, nr. 1105/10 martie 1907, nr. 1107/12 martie 1907, nr. 1109/14 martie 1907, nr. 1110/15 martie 1907; nr. 1111/16 martie 1907, nr. 114/19 martie 1907; „Universul” XXV, nr. 67/10 martie 1907, nr. 69 /12 martie 1907; nr. 72/15 martie 1907, nr. 73/15 martie 1907, nr. 75/18 martie 1907; „Epoca” din 3 martie 1907; „Adevărul” din 12 martie 1907, „Liberalul”, XII, nr. 4/ 11 martie 1907, nr. 9/16 martie 1907; „Ordinea”, X, nr. 69/8 martie 1907, „Țara”, IV, nr. 1275/15 martie 1907; „Plugul”, I, nr. 3/15 martie 1907.

Duminică, 11 martie 1907, se semnalează în Buzău puternice agitații inițiate de rezerviștii concentrați la Regimentul 8 Infanterie (aproximativ 400 - 500), cărora li s-au alăturat săteni veniți din satele învecinate la târg (150 numai din Scurtești), meseriași, târgoveți, băieți de prăvălie și locuitori ai mahalalelor. Aceștia au mers la Prefectură și au solicitat prefectului Anton Bărdescu să le asculte păsurile și să ia măsuri în consecință. În raportul înaintat Ministerului de Interne, prefectul județului face referiri la *agitații și acte de violență*, dar și la cererile sătenilor, mai ales în privința învoielilor agricole. Intervenția în forță a unei companii de infanterie determină instalarea calmului, mai ales că au fost arestați 21 dintre cei considerați *capii revoluției*. Totodată, prefectul a cerut trimiterea de trupe din altă garnizoană, existând temerea că sătenii din satele din jur, *unde este mare fierbere*, ar putea să vină la Buzău. Solicitarea de trupe din altă garnizoană era motivată de suspiciunea că soldații, cei mai mulți din comunele județului, ar putea să fraternizeze cu țăranii.

În ziua de 12 martie au loc acțiuni violente la: Mărăcineni, Mătești, Potoceni, Băești, Cernătești, Aldeni, Săpoca, Scurtești, Vadu Pașii, Băjani, Focșenei, Zilișteanca, Fundeni, Zărnești, Policiori unde au fost devastate conacele moșierilor și arendașilor, au fost tăiate firele telefonice pentru a întârzia transmiterea de informații către Prefectură și trimiterea de trupe.

La Mărăcineni au devastat conacul arendașilor Spirea Peclaride, Hristodor și Drosu, cât și conacul arendașului Butculescu de pe moșia lui Pavel Cătănescu. Țăranii răsculați au luat și au împărțit porumbul din hambare.

La Zilișteanca, aproximativ 800 săteni conduși de Niță Gheorghe, Ion Stoica, Andrei Ghiță Sandu și Tudorache Oprea Rânciog au cerut arendașului Wilhelm Cochman, ce avea în arendă moșia proprietarului Nicu Cerchez, să anuleze contractele de învoieli agricole și să încheie altele cu condiții avantajoase pentru săteni.

Au fost semnalate revolte la Cănești, Odăile, Blăjani, Policiori, Padina.

În satul Hoinari, comuna Fundeni, a fost atacat conacul proprietății lui Alexandru Marghiloman, moșie arendată lui Alexandru Nicolae.

La Cernătești, răsculații au cerut socoteală arendașului Alecu Florescu, semnalându-se agitații și la Căndești, Simileasca și în localități de pe Valea Sărățelului.

La Băești au fost devastate conacele arendașilor Paicu și Râpeanu, la Viperești cele ale arendașilor Martin Hristodor și Gheorghe Dimopol, iar la Beceni conacele proprietatea Alecu Cilibiu, Ghiță Ionescu, Lache Alexandrescu și Ștefan Periețeanu-Buzău.

La Gura Dimienii s-au devastat casele arendașului Tudorache Griza și Costache Atanasiu care, potrivit informațiilor documentare, au fost bătuți de răsculați.

La Niculești, au devastat casele arendașului moșiei proprietatea Negroponte, Pâcleanu și Stan Stănescu, iar în satul Gura Văii, casa arendașului moșiei lui Costache Deșliu.

În satul Albești, comuna Smeeni, au pătruns cu forța în casele administrației moșiei lui Gună Vernescu, unde au distrus actele proprietății.

Au fost semnalate agitații și la Pogoanele, Gălbinași și Bentu.

Către amiaza zilei de 12 martie, aproximativ 3000 de săteni din satele Mărăcineni, Mătești, Potoceni, Fundeni, Zărnești s-au îndreptat spre Buzău. În drumul lor au distrus conacele și acareturile proprietarilor Mișu Antonescu și Cătuneanu, după ce mai înainte fuseseră distruse conacele din Grăjdana, Policiori și Săpoca. Au fost opriți la capătul dinspre oraș al podului de la Mărăcineni (inaugurat în 1869, în prezența Domnitorului Carol I) de către două companii de soldați sub comanda căpitanului Vasile Munteanu și locotenentului Constantin Mănăilă, împreună cu judecătorul instructor al Parchetului de pe lângă Tribunalul Buzău, care au încercat să-i oprească intimidându-i cu amenințări și focuri de armă trase în aer. Sătenii au vrut să forțeze cordonul de soldați, situație în care s-a ordonat foc. În aprilie 1907, la interogatoriul luat de autorități lui Vasile Nica Dragu din Fundeni, arestat la 12 martie 1907, aflat printre cei peste 3000 de țărani care au intrat pe podul de la Mărăcineni pentru a veni în oraș, acesta menționa ca reper *găzăria din Mărăcineni și podul Călnăului*³.

Așa după cum s-a menționat, au căzut 11 dintre răsculați, din care 8 morți pe loc, iar alți 3 au decedat în spital, cifre care le contrazic pe cele avansate de reporterii ziarelor locale și centrale care, dacă ar fi luate în considerare, ar însemna că la Buzău a fost o baie de sânge.

La 13 martie au fost semnalate agitații la Policiori, unde răsculații au atacat conacul proprietății Dr. Constantin Angelescu, care a fost devastat și incendiat. A intervenit un divizion de artileriști călare, în altercația care a urmat fiind răniți 4 săteni. La Pogoanele, din cauza atitudinii amenințătoare a sătenilor, arendașii Lobel și Ackermann s-au refugiat la Galați. Alte revolte sunt consemnate la Pătârlagele, pe proprietatea lui Niță Jitianu, la Mărunțișu și Cislău.

Pe 14 martie au loc revolte la Cănești, Odăile, Trestioara și Grabicina, între altele fiind devastat conacul proprietatea lui Haralambie Rălescu. A intervenit un Escadron de cavalerie, ciocnirea cu răsculații soldându-se cu 2 răniți și 25 arestați. La Cănești, sătenii au intrat cu forța în pădurea proprietarului Mișu Antonescu, iar pentru potolirea agitațiilor de la Vintilă Vodă, noul prefect, Constantin Iarca, a trimis o companie de infanterie. În satul Padina, de pe moșia de 16.000 ha a fiicei prințului Bibescu, Maria Bibescu,

³ Serv. Arh. Naț. Bz., fond Tribunalul Buzău, Secția I, dosar 16/1907.

contesă Odon de Montesquiou Fézensac, sătenii s-au revoltat împotriva arendașului Găitan, autoritățile trimițând aici o baterie de artilerie. Au fost semnalate agitații la Cochirleanca, Cilibia, Gherăseni, Maxenu, Movila Banului, motiv pentru care în aceste sate au fost trimise detașamente militare.

Într-un dosar din fondul Ministerului de Interne, aflat în păstrarea Arhivelor Naționale Istorice Centrale, se păstrează o hartă cu dispunerea unităților militare care au acționat în județul Buzău în acele zile fierbinți⁴ – jandarmi călare la Blăjani, divizioane de artilerie la Odăile, Policiori, Fundeni și Zilișteanca, un escadron de cavalerie la Lapoș, companii de infanterie în satele de pe văile Slănicului și Sărățelului, iar în alte zone trupe din regimentele 8 și 15 Călărași, 16 și 32 Infanterie. La toate barierele orașului Buzău au fost instalate posturi de observație, iar în oraș staționau cinci companii și jumătate de infanteriști, un escadron de cavalerie și două secții de tunuri. Cu asemenea desfășurare de forțe, autoritățile au potolit revoltele, astfel că la 16 martie raportau la București că în județ era liniște. Totuși, la 19 aprilie, Găitan, arendașul moșiei Padina, informa printr-o telegramă Ministerul de Interne că locuitorii au intrat cu plugurile în moșie și nu au semnat învoielile agricole în forma propusă de el. Prefectul Iarca a cerut inspectorului comunal să ia măsuri pentru respectarea dreptului de proprietate, dar recunoștea că învoielile propuse de arendaș *erau grele*, în raport cu arenda pe care el o plătea proprietarului. Sugera ca arendașul, membru al PNL, să fie îndemnat să schimbe învoielile⁵.

Potrivit documentelor, în evenimentele din martie 1907 au fost implicați și învățători, semnalându-se de către autoritățile școlare că Iacob Gogan din Policiori și Ion Mihail din Băești-Aldeni au fost arestați de jandarmi pentru că au fost alături de săteni în acțiunile lor de obținere a unor condiții mai bune de muncă și viață. Semnalăm și campania de presă a publicației „Plugul”, cu redacția și administrația la Găvănești care, pe parcursul câtorva numere, a relatat despre evenimentele din județ.

Spre a completa informațiile documentare cu relatări ale unor martori și participanți la evenimentele din martie 1907, prezentăm amănunte din lucrarea dedicată sărbătoririi a cincizeci de ani de la înființarea Regimentului 7 Artilerie, autori, Gheorghe Sătcoeanu și Dumitru Serbescu-Lopătari, cu referiri și participarea trupei la potolirea răscoalelor. La acea dată, ordinea de bătaie era următoarea: comandant, colonelul Constantin Orezeanu; ajutor, lt. col. Nicolae Haralambie; medic, maior Leonida Petcuș; Baterie I, căpitan Vasile Popescu; Baterie a II-a, căpitan Gheorghe Mironescu; Baterie a III-a, căpitan

⁴ Arhivele Naționale Istorice Centrale, fond Ministerul de Interne, Administrative, dosar 59 și 304-339/1907.

⁵ *** , *Răscoala din 1907. Documente și mărturii*, București, 1957, p. 472.

Ion Murgulescu; Bateria a IV-a, căpitan Vasile Vasilescu; Bateria a V-a, căpitan Gheorghe Rătescu; Bateria a VI-a, căpitan Paul Miciora.

Prefect al județului era Anton Bărdescu, care a constituit un comandament special cu toți reprezentanții autorităților militare, cu sediul la Palatul Comunal, coordonat de către col. Benone Anastasiu, comandantul Regimentului 8 Infanterie, Regimentul 7 Artilerie fiind comandat de către maiorul Gheorghe Spirescu.

S-a stabilit ca răscoalele să fie „potolite, prin orice mijloace”, astfel că la 8 martie toți militarii au fost consemnați în cazarmă, iar la 10 martie fiecare baterie era deja pregătită pentru a interveni. Bateria a II-a, sub conducerea căpitanului Demostene Mircescu, s-a imbarcat pentru Câmpina, iar o altă baterie a fost trimisă în regiunea petroliferă din jurul Ploieștiului.

Un pluton de călăreți din Bateria a III-a, sub comanda sergentului Constantin Andrei, a postat patrulă la toate barierele de acces în Buzău și s-a asigurat stricta supraveghere a drumurilor de acces către oraș.

Pe Valea Sărățelului a fost trimisă o altă baterie din Divizionul al II-lea, comandată de maiorul Leonida Petcuș, cu consemn pentru Joseni și Policiori, *unde tulburările luaseră proporții mari*, semnalându-se distrugerea conacelor lui Constantin Angelescu și C. N. Butculescu. La Joseni și Vintilă Vodă au fost trimise detașamente de infanterie, iar către podul Buzăului un altul, condus de căpitanul Munteanu, care a ocupat poziții lângă *fabrica de gaz de la marginea de nord a Buzăului*, iar mai multe patrulă circula pe șoselele din apropierea Buzăului.

La 10 martie 1907, șeful de patrulă, sergentul Ion Bucur (locotenent de rezervă în 1933) a fost înlocuit de căpitanul Constantin Andrei, primindu-se ordin de la maiorul Spirescu ca răsculații să fie împiedicați să intre în Buzău.

Se menționează că la Mărăcineni, în curtea conacului de lângă biserică (în ruină în 1933), *câteva sute de săteni se agita, răcneau, săreau și se cățarau pe pătulele de porumb, cu intenția de a le dărâma* (ceea ce s-a și întâmplat). Sătenii, femeii, copii și bătrânii au înconjurat soldații patrulei, au început să vocifereze amenințător, șeful patrulei și restul soldaților reușind, după o manevră inteligentă, să scape în fuga cailor. Potrivit celor relatate de autori, *dincolo de podul Buzăului, pe prundul apei și pe ambele maluri, puzderie de lume ce venea din satele de munte și de la Fundeni... peste două mii*, se îndreptau către pod.

În această situație, s-a dispus ca infanteriștii căpitanului Munteanu să se opună ca țărani să treacă de pe pod spre oraș. Când răsculații s-au apropiat amenințător, s-au făcut somațiile legale și s-a tras o salvă de puști în aer, dar *mulțimea a izbucnit în râs și au început să strige că vor pământ*. În acest timp un grup de săteni a coborât în albia râului și a încercat să treacă prin vad, situație în care s-a dat din nou ordin ca să se tragă în plin. Au căzut câțiva

morți, iar un vlăjgan zdrențaros s-a îndreptat spre un soldat, urlând ca un nebun că i-a fost împușcat tatăl. Acesta s-a apărat și l-a lovit cu patul puștii în moalele capului, țăranul s-a oprit, s-a întors și a mai făcut câțiva pași și a căzut mort. Îngroziți, țăranii au început să strige și s-au întors în fugă către celălalt capăt al podului. *Pe pod rămăseseră 11 morți, iar câțiva zeci de răniți au fost ajunși din urmă și încărcăți în trăsurile de ambulanță.* S-a opinat de către șeful patrului că după felul în care se găseau morții, se vede bine, că un singur glonț trecuse deodată prin 6-7 inși.

După episodul sângeros de la podul Buzăului, patrule călare din Regimentul 7 Artilerie au supravegheat toate căile de acces, pentru a se preîntâmpina orice revoltă. Noul prefect, Constantin Iarca a fost informat că în urma revoltelor au rămas *ruinele conacelor și urmele jafurilor și devastărilor pe care gloatele infuriate le lăsaseră prin sate.* La Policiori au devastat conacul lui C. N. Butculescu, casele boierești, bătrâne de altfel, pivnițele, magazinele, curtea, grădina, gardurile din jur, moara, hanul, tot, tot era dărâmat, zdrobit.

Administratorul moșiei, Tache Antonescu, a fugit când au început agitațiile, dar s-a întors o dată cu trupele trimise în sat. Au fost operate arestări și s-au început cercetări pentru descoperirea celor care i-au agitat pe săteni, mai întâi de către ofițeri și apoi de către subprefectul plaiului Slănic (cu reședința la Vintilă Vodă), Pretor Grigorescu, fiind numit în locul lui Vasile Apostolescu. Surprinzător pentru anchetatori, sătenii s-au declarat solidari: *Toți, domnule, toți am făcut.* Aceasta în condițiile în care s-a stabilit că au fost devastări la Băești-Aldeni, Cernătești, Dimiana și alte sate. La Vintilă Vodă, a fost atacat și *frumosul conac al răposatului Păcleanu* (devastări minore), fiind agresat arendașul Tache Tocilescu, care s-a refugiat în mănăstire. Apoi, în unire cu cei din Niculești, au devastat conacul moșiei lui Negroponte, iar sătenii din Sărulești au devastat conacul arendașului Duloiu.

Deși agitațiile sătenilor erau din ce în ce mai puține, între 14-18 martie s-au continuat patrulările călare pe toate drumurile principale din județ, astfel că în scurt timp s-a informat că peste tot spiritele *s-au liniștit.*

Spre a marca și comemora acest tulbure și sângeros moment al istoriei, în martie 1957, la împlinirea a 50 de ani, la capătul podului dinspre Buzău, unde au fost uciși țăranii amintiți, s-a dezvelit, în cadrul unei ceremonii la care au participat autoritățile vremii și mulți săteni aduși din satele limitrofe, o placă comemorativă, din motive obiective monumentul fiind apoi mutat în alte două locații, în imediata vecinătate a podului.

Iată și relatarea din presa vremii care s-a referit la acest moment: *Fremătând de emoție, delegații întreprinderilor și sectorului socialist agricol, ai instituțiilor din raion și ai școlilor se încolonează în Piața Republicii (în fața Palatului Comunal). Fanfara antrenează pașii, steagurile și drapelele (sic!) unduie, îmbogățind mozaicul creat de oameni, jerbe și coroane de flori.*

Coloana pășește în lungul străzii Unirii și se îndreaptă spre podul de la Mărăcineni. Pe parcurs zeci, sute, mii (sic!) de oameni, animați de aceeași dorință, se atașează. Strada Unirii a devenit o mare de oameni în mișcare. Dorința de a nu scăpa momentul a antrenat pe fiecare, pe cei mai mulți, să ia parte la dezvelirea monumentului închinat eroilor din 1907, monument ridicat lângă podul de la Mărăcineni și dezvelit în ziua de 31 martie a.c. (1957).

Dinspre Mărăcineni, Săpoca, Zărnești, Vadu Pașii vin spre pod țărani. Poate că Ghiță Arsene, veteranul răscoalei din 1907, a tresărit ca și acum 50 de ani. Veneau ca și acum țărani, era și el printre ei, dar atunci nu-i întâmpinau steagurile.

Tovarășul Ion Moșescu, președintele Comitetului Executiv al Sfatului Popular Raional, rostește cuvântul de deschidere. Tovarășul Covaci Ilarion, prim secretar al Comitetului Raional de partid (PMR), arată cum, de la Gheorghe Doja și până la țărani care și-au găsit sfârșitul pe pod, acum 50 de ani și apoi până nu demult, a căror răsplată pentru cei care trudeau era foamea, sabia și plumbul, de la 6 martie 1945 însă....

Cerneala istoriei încă nu s-a zvântat, istoria este scrisă astăzi de colectiviștii din Gherăseni, din Bobocu, din Focșenei. Arsene vorbește încet, ca un ecou din veac. Cei 11 răzvrățiți căzuți, vorbesc prin el.

În timp ce se citește Decretul Marii Adunări Naționale, prin care se conferă Medalia „50 de ani de la răscoala din 1907” revoltaților: Ghiță Arsene, Moraru P. Ion, Gavrilă Vasile, Dinu Luca și Răghină Nicolae, se dezvelește placa comemorativă. Emoția străbate mulțimea, sunetul goarnelor pionierești, îndreaptă umerii veteranilor. E momentul când se încheagă un al doilea monument, monumentul prezentului și al viitorului⁶.

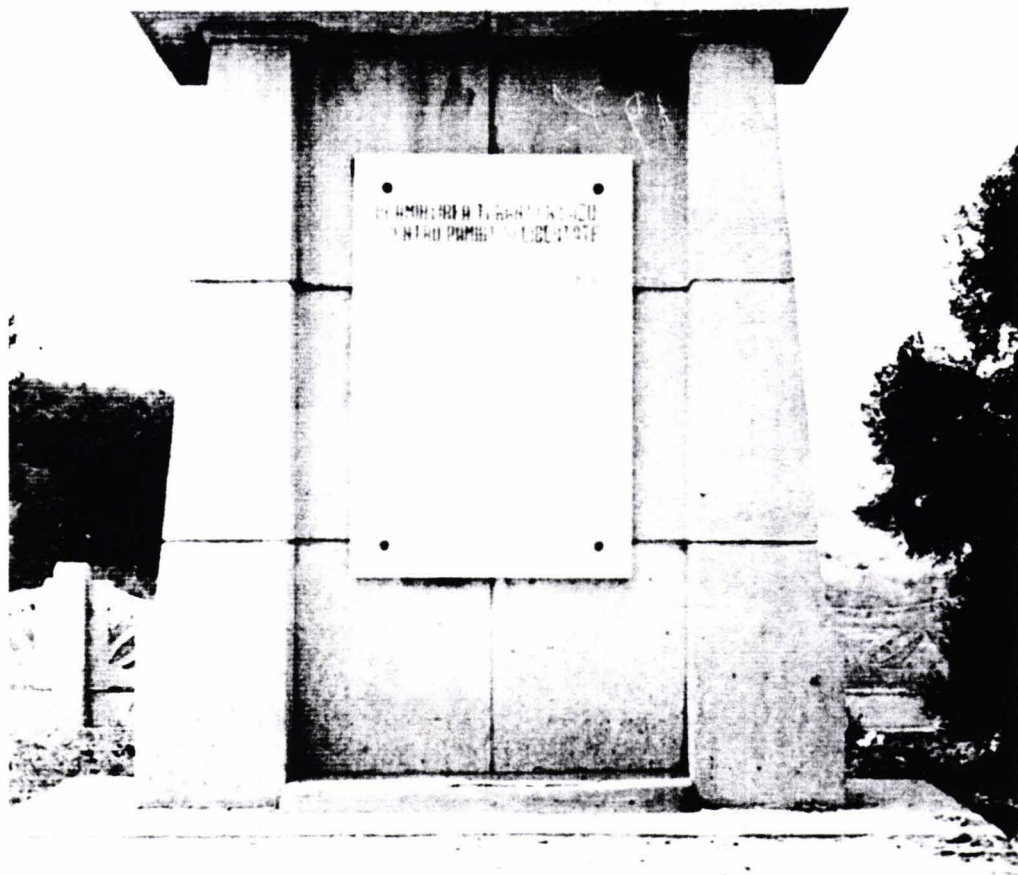
În 1961, conducerea centrală de partid și de stat a decis să se amplaseze grupuri statuare care să amintească de jertfa țăranilor în răscoala din 1907. Și astfel, în fața Palatului Comunal s-a amplasat la 22 august 1961 Grupul statuar 1907, realizat de către Corneliu Medrea. Lucrarea făcea parte dintre cele cinci, transmise la tot atâtea regiuni, pentru a comemora jertfa țăranilor căzuți în timpul răscoalei din 1907. Dar pentru că în fostul județ Prahova nu s-au înregistrat multe victime, Ion Sîrbu, la sugestia profesorului Alexandru Bădulescu, originar din Șarânga, a propus amplasarea acestei lucrări la Buzău, avându-se în vedere că în fostele județe Buzău și Râmnicu Sărat s-au înregistrat, 11 morți (8 la Buzău și 3 la Râmnicu Sărat) și 11 răniți (3 la Buzău și 8 la Râmnicu Sărat).

La ceremonia de dezvelire, filmată de către o echipă a Studioului Cinematografic „Alexandru Sahia”, au fost prezenți: Dumitru Balalia, membru al C. C. al PMR și prim secretar al Comitetului Regional Ploiești al PMR; Ion

⁶ „Viața Buzăului” (seria I), 31 martie 1957.

Pas, membru al C. C. al PMR, președinte al Comitetului de Radio și Televiziune și deputat în Marea Adunare Națională în Circumscripția Raională Buzău; Ion Sîrbu, secretar al Comitetului Regional Ploiești al PMR; Ion Boboceă, membru al Biroului Comitetului Regional Ploiești al PMR și șef al Secției de Propagandă; Stan Gheorghe, președinte al Comitetului Executiv al Sfatului Popular al Regiunii Ploiești, Florea Ristache, prim secretar al Comitetului Regional Ploiești al UTM; Ion Alexandru, președinte al Comitetului Regional Ploiești al Sindicatelor, Ion Irimescu, vicepreședinte al Uniunii Artiștilor Plastici din România, Constantin Mănescu (tatăl viitorului ministru Manea Mănescu), ilegalist PCR și alți invitați.

Cuvântul de deschidere a revenit lui Alexandru Florescu, președintele Comitetului Executiv al Sfatului Popular al orașului Buzău, după care s-au adresat celor prezenți, Stan Gheorghe, Ion Pas, Ion Irimescu și Constantin Mănescu.

Monumentul ridicat în amintirea țăranilor uciși pentru pământ și libertate în 1907